

kår for iværksættere er derfor centralt i den socialdemokratiske erhvervs politik, fordi det er ad den vej, velfærdssamfundet sikres og udvikles.

Det er imidlertid vigtigt, at vi gør os klart, at det altså ikke er alle barrierer, som fra politisk side kan eller bør fjernes, for nogle samfundsmæssige krav til det at drive virksomhed må naturligvis være der. Princippet om pligter over for samfundet må naturligvis gælde og omfatte alle, også iværksætterne. Det drejer sig bl.a. om miljømæssige og fordelingspolitiske forpligtelser.

De af ministeren nævnte udvalgsarbejder og overvejelserne derfra mener vi i Socialdemokratiet er interessante. Overvejelserne kan i høj grad medvirke til at mindske besværlighederne for mange iværksættere. Vi mener også, at initiativet til en kortlægning af problemerne viser regeringens vilje til at gøre noget og ikke bare lade stå til ud fra en forventning og overbevisning om, at samfundet ikke skal være en erhvervs politisk medspiller.

Ministeren nævner også en række tiltag, som regeringen allerede har taget for at styrke den erhvervs politiske indsats, herunder initiativer, som alt andet lige har styrket iværksætternes muligheder.

Det er oplagt, at der kan gøres mere, og at der også skal gøres mere for at mindske problemerne for iværksætterne, men det skal ikke være en blåøjet problemløsning, som ikke tager højde for markedsvilkårene. Jeg vil ikke opremse alle de problemer, som iværksættere støder på, for disse er lige blevet beskrevet af ministeren, men jeg vil knytte nogle kommentarer til nogle af dem.

Det er i sagens natur ikke muligt fra den ene dag til den anden at ændre normerne og kulturerne i samfundet. Her tænker jeg på den manglende selvstændighedskultur, som er en konsekvens af mange forskellige faktorer i samfundets udvikling. Opvækstens og uddannelsessystemets betydning herfor er uadgættelig vigtig.

Socialdemokratiet vil naturligvis indgå i en positiv drøftelse af de forslag, som undervisningsministeren vil fremkomme med i næste måned. Det er helt centralt for fremme af iværksætterlysten, at de unge gennem deres faglige eller boglige uddannelse gives de nødvendige forudsætninger, således at de kan efterleve de krav, som en iværksætter møder på sin vej. Her er den undervisning i iværksætteri, som fra næste år indføres på de tekniske skoler og på handelsskolerne, et godt initiativ. Ideen skal

efter Socialdemokratiets opfattelse udvikles, udbredes og tilpasses alle relevante niveauer i uddannelsessystemet.

Socialdemokratiet er også meget optaget af, at de problemer, som rådgivende civiløkonom med speciale i innovation Tage Dalsgaard Jensen peger på i forskellige artikler og i forskelligt materiale, der også er fremsendt til Folketinget. Han fremhæver bl.a., at vores uddannelsessystem skaber kreative mennesker, men at det, der i høj grad er overset, er manglende uddannelse i, hvorledes man omformer og viderebearbejder den kreativitet og den selvstændighed, man har bibragt eleverne, således at der kommer en reel fornyelse ud af det, dvs. noget om, hvorledes man udvikler nye produkter og processer, og hvorledes man frembringer og navnlig gennemfører konkrete nykabelser.

En sådan udvikling er helt central for at fremme en udvikling af innovative iværksættere, som jo er dem, der bidrager mest til fornyelsen i erhvervslivet, og som på sigt medvirker til dansk erhvervslivs konsolidering i det globale videnssamfund.

Men på det innovative iværksætterområde er det også vigtigt, at vi er opmærksomme på forbrugernes rolle og på at orientere og oplyse forbrugerne, eventuelt via forbrugeruddannelsesgrupper, således at de kan medvirke til en ændret forbrugeradfærd, der kan medføre efterspørgsel efter nye, miljøvenlige produkter.

Det er oplagt, at der findes forskellige iværksættertyper, og problemerne for iværksætteren varierer naturligvis også i forhold til, hvilken fase iværksætteren befinder sig i.

Socialdemokratiet er meget optaget af, hvorledes vi kan medvirke til motivation og hjælp i tænkefasen. En styrkelse af rådgivningsfunktionen er utvivlsomt centralt, men også erhvervsrådene rundt omkring må i højere grad være medspillere, der oplyser om mulighederne og motiverer den potentielle iværksætter til at gå i gang.

Socialdemokratiet er også interesseret i at diskutere, om det eksempelvis kunne være en idé, at vi gjorde vores uddannelsesinstitutioner lettere tilgængelige for potentielle iværksættere. Det kan eksempelvis dreje sig om adgang til en teknisk skole og mulighed for anvendelse af tekniske hjælpemidler og andet.

Ligeledes vil etablering af en slags prototypeværksteder være en god idé. Værkstederne kunne fungere som en slags rugekasser for udvikling og afprøvning af nye ideer, som vil